

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ПРО ПІДГОТОВКУ І ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «МАГІСТР»
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 201 «АГРОНОМІЯ»**

Суми 2022

УДК 631.6/9

Укладачі: професори Троценко В. І., Міщенко Ю. Г.; доценти Оничко В. І., Масик І. М., Бердін С. І., Бутенко А. О..

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ПРО ПІДГОТОВКУ І ЗАХИСТ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «МАГІСТР»
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 201 «АГРОНОМІЯ» Суми : СНАУ. 2022, 30 с.**

У методичних рекомендаціях викладені вимоги до виконання, оформлення і захисту кваліфікаційних робіт студентами факультету агротехнологій та природокористування ОС “Магістр”, спеціальності 201 "Агрономія". Висвітлено загальні положення, мету і зміст кваліфікаційних робіт.

Рецензенти:

д.с.-г.н., професор кафедри садово-паркового та лісового господарства Сумського НАУ Мельник А. В.;

к.с.-г.н., доцент, заст. директора Інституту сільського господарства Північного Сходу НААНУ Собко М. Г.

Відповідальний за випуск: Троценко В. І., завідувач кафедри агротехнологій та ґрунтознавства, професор

Рекомендовано до видання радою факультету агротехнологій та природокористування Сумського національного аграрного університету.

Протокол № від _____ 2022 року.

©Сумський національний аграрний університет, 2022

ЗМІСТ

1.	Загальні положення	4
2.	Вимоги до структури та змісту роботи	7
3.	Вимоги до оформлення роботи	18
4.	Порядок перевірки роботи на унікальність	21
5.	Захист кваліфікаційної роботи	22
6.	Додатки	23

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Процес навчання у вищому навчальному закладі спрямований на підготовку освіченого, ініціативного, мобільного спеціаліста, який володіє методикою наукового пошуку та навичками практичної роботи. Складовими частинами цього процесу є науково-дослідних практик, виконання наукових досліджень, виступи на студентських конференціях та написання в кінцевому підсумку кваліфікаційної роботи.

Виконання кваліфікаційної роботи допомагає майбутньому фахівцю в галузі агрономії розвивати навички самостійної роботи з науковою фаховою, екологічною, економічною літературою; оволодівати навичками самостійного викладення у письмовому вигляді проблем за обраною темою; поглиблювати теоретичні знання та застосовувати їх у конкретному дослідженні на прикладі обраного об'єкту (підприємства, галузі).

Магістр - це найвищий освітньо-кваліфікаційний рівень фахівця, який на основі кваліфікації бакалавра здобув поглиблені спеціальні знання, має певний досвід їх застосування для вирішення професійних та наукових завдань у практичній діяльності. Державна атестація слухача магістратури передбачає захист кваліфікаційної роботи.

Вимоги до випускника освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» полягають в умінні аналізувати на дослідницькому рівні професійної діяльності, удосконалювати та розробляти нові алгоритми, що містять процедуру конструювання рішень. Успішний захист є підставою для присвоєння випускникові відповідного освітнього ступеня з врученням диплома державного зразка (з відзнакою або без неї).

Першим етапом підготовки кваліфікаційної роботи є призначення наукового керівника та затвердження теми роботи. Науковими керівниками магістрантів призначаються викладачі з науковими ступенями з профільної спеціальності. Кандидатура керівника затверджується на засіданні кафедри,

за якою закріплений магістрант, надалі – наказом по факультету. Завдання наукового керівника – сприяти розвитку наукового мислення студента, самостійності ідей, розвитку писемної наукової мови, ораторського мистецтва. Вироблення уміння пояснювати й відстоювати свої позиції у баченні та шляхах вирішення наукових проблем.

Тематика кваліфікаційних робіт охоплює широке коло проблем агрономії та відповідає змісту освітньої програми. Вона обов'язково має бути актуальною й відповідати потребам сучасного агропромислового комплексу.

Наступним етапом підготовки роботи є складання плану, визначення умов і місця проведення досліджень. Формулюється мета та завдання для її вирішення. На цьому етапі керівник рекомендує опрацювання навчальної, наукової, періодичної, нормативно-довідкової літератури, інформації в інтернет-мережі. Для контролю за написанням роботи науковий керівник розробляє графік консультацій та виконання етапів роботи.

Виконання кваліфікаційної роботи проводиться за наступними етапами:

1. Вибір теми. Отримання завдання;
2. Підбір та робота з науковою літературою;
3. Закладення та реєстрація польового дослідження (Інші шляхи накопичення фактичного матеріалу);
4. Збір та статистичне опрацювання цифрового матеріалу;
5. Висвітлення результатів досліджень на наукових конференціях;
6. Написання та оформлення роботи;
7. Перевірка роботи на наявність текстових запозичень;
8. Попередній захист роботи на кафедрі;
9. Рецензування роботи;
10. Захист роботи.

Кваліфікаційна робота базується на результатах аналітичних чи експериментальних досліджень зібраних автором самостійно. У разі

виконання досліджень тривалість виконання яких більша за термін навчання в магістратурі у роботі можуть бути використані матеріали попередніх років. Такі матеріали (журнали польових досліджень і т. п) надаються керівником із архіву кафедри.

Кваліфікаційна робота **аналітичного характеру** має включати аналітичний огляд наукової літератури з обраної проблеми, включати аналіз існуючих технологічних процесів виробництва продукції агропромислового комплексу і вплив цих процесів на навколишнє середовище, характеристику агрохімічних показників ґрунтів господарств, систем удобрення, а також розробляти обґрунтовані пропозиції щодо їх удосконалення. Вона може бути присвячена також аналізу окремих операцій і елементів технологічного процесу (вирощування садивного і ремонтантного матеріалу, використання добрив і т. ін.). Аналіз проводять на основі фактичного матеріалу, зібраного особисто студентом у господарствах, наукових установах, управліннях сільського господарства.

Кваліфікаційну роботу **експериментального характеру** виконують на основі експериментальних даних, отриманих в господарствах, наукових установах, на полях та лабораторіях кафедр. Обов'язковою умовою виконання такої роботи є наявність зареєстрованого польового дослідження, виконання дослідження (або його частини) в умовах лабораторій або виробничих підрозділів. Експеримент може бути спланований і виконаний індивідуально або бути частиною наукової програми відповідної кафедри.

За умов дотримання прийнятих методик та погодженням із науковим керівником можливий інший характер кваліфікаційної роботи.

Обов'язковим елементом підготовки роботи є висвітлення її результатів під час засідань наукових гуртків, конференцій або на засіданнях профільної кафедри. До початку роботи над кваліфікаційною роботою випускаючи кафедри мають забезпечити випускника методичними рекомендаціями з написання та оформлення кваліфікаційної роботи.

2. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота включає титульний аркуш, завдання для виконання роботи, анотацію, зміст, вступ, три окремих розділи, що визначають зміст роботи, а також висновки і пропозиції виробництву, список літературних джерел і додатки.

ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ

Приклад оформлення титульного аркуша та завдання наведені в додатку Б. Назва роботи вказується у формулюванні визначеному наказом ректора.

АНОТАЦІЯ

Анотація виконується українською і англійською мовами. Обсяг українського варіанту становить одну повну сторінку. За змістом обидва варіанти мають бути ідентичними.

На початку анотації вказуються: прізвище та ініціали здобувача вищої освіти; тема кваліфікаційної роботи; назва освітньої програми та спеціальність (шифр і назва); найменування закладу вищої освіти; місто, рік. Основний текст висвітлює хід та результати досліджень і є узагальненим викладом змісту кваліфікаційної роботи.

Наприкінці анотації наводяться ключові слова. Кількість ключових слів становить від п'яти до десяти. Ключові слова подають у називному відмінку, друкують в рядок через кому.

ЗМІСТ

Зміст містить: вступ; заголовки розділів і підрозділів із вказівкою номера сторінки. Якщо в кваліфікаційній роботі вжиті маловідомі скорочення, специфічна термінологія, позначення і таке інше, їх перелік подається у вигляді окремого списку, який розміщується після ЗМІСТУ, перед

ВСТУПОМ. Незалежно від цього при першій появі цих елементів у тексті кваліфікаційної роботи наводять їх розшифровку.

ВСТУП

Вступ рекомендовано розміщувати на одній сторінці. В ньому коротко розкривається сутність наукової проблеми, її значущість і новизну, стан розробленості, обґрунтування проведення досліджень.

Після вступу подається характеристика кваліфікаційної роботи у такій послідовності.

Актуальність теми. Шляхом аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями обраної проблеми (наукового завдання) обґрунтовують актуальність та доцільність кваліфікаційної роботи для розвитку відповідної галузі науки чи виробництва.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Вказують зв'язок теми з планами кафедри або іншої установи де проводились дослідження.

Мета дослідження. Формулюють мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети.

Об'єкт, предмет та методи дослідження. Вказують лише категорії які фактично використані в роботі.

Наукова новизна одержаних результатів. Подають коротку анотацію нових положень або рішень, запропонованих виконавцем особисто.

Практичне значення одержаних результатів Надається коротка інформація щодо перспектив або результатів практичного впровадження. У останньому випадку мають бути зазначені назв організацій та обсяг впровадження.

Особистий внесок здобувача. Вказується які дослідження, етапи роботи, і т. п. виконані автором самостійно.

Апробація результатів роботи. Вказується на яких конференціях, нарадах (назва, місце, дата і рік) оприлюднені результати досліджень. У випадку наявності статей, тез або інших друкованих матеріалів формується їх перелік, а ксерокопії надаються в додатках (титульна сторінка збірника чи матеріалів конференції, його зміст, стаття чи теза автора).

Структура та обсяг роботи. Вказується кількість сторінок, таблиць, рисунків та використаних літературних джерел.

РОЗДІЛ 1

Назва розділу розкриває тему та мету досліджень, після назви в дужках пишеться – (Огляд літератури).

Матеріал розділу включає аналіз 25- 30 публікацій, що стосуються теми кваліфікаційної роботи. Використовуються першоджерела, опубліковані переважно в останні роки у вигляді окремих монографій, статей у наукових збірниках і журналах. Обсяг розділу визначається характером роботи однак не перевищує 30 % від обсягу основної частини.

Робота з літературою включає бібліографічний пошук літератури за темою кваліфікаційної роботи, її вивчення, фіксування, узагальнення і використання. Систематизація та узагальнення літературних джерел здійснюється відповідно до визначеної мети та завдань досліджень.

Перед реферуванням літературного джерела, слід зробити його бібліографічний опис. Виписки, цитати, цифрові дані мають містити посилання: автор, назва твору, видавництво, рік і місце видання, кількість сторінок, що в подальшому дозволить правильно скласти список використаної літератури за темою кваліфікаційної роботи.

Посилання на наукові публікації обов'язково має супроводжуватись відомостями про назву установи і місцевості, де ці дані одержані, автора (авторів) публікації та номера, за яким ця публікація знаходиться в списку літератури. Наприклад: «За даними досліджень А.В. Дудника [12],

проведених в умовах Миколаївського інституту АПВ...». У цьому випадку використана публікація в списку джерел під номером «12». Інший варіант: «Ефективність кристалону при вирощуванні озимої пшениці була показана в ряді робіт» [7,16]. Некоректним є посилання на 3 більше робіт одночасно.

Усі джерела подаються в роботі в квадратних дужках. Розділ має обов'язково закінчуватись висновком про рівень вивченості питання, що є темою досліджень.

РОЗДІЛ 2

УМОВИ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Структурно розділ передбачає виділення двох окремих підрозділів. Рекомендований обсяг кожного з підрозділів 2-3 сторінки.

У підрозділі 2.1 описується коли і де проводилось дослідження. Детально висвітлюються природні умови місця проведення експериментальних досліджень. Зокрема, надається характеристика ґрунту, вказується його назва і наводяться основні показники родючості (потужність гумусового шару, вміст в орному шарі гумусу і основних елементів живлення, рН).

У цьому ж підрозділі описуються погодні умови під час проведення досліджень із детальним аналізом їх окремих елементів за вегетаційний період. Після порівняння цих даних з середніми багаторічними, робиться висновок про типовість чи не типовість погодних умов для району досліджень. Зазначається вплив погодних умов конкретних років (рівень сприятливості) на динаміку показників розвитку рослин або урожайність посівів.

Підрозділ 2.2 включає назву та схему досліду. Наводиться інформація про терміни його виконання, кількість і перелік факторів і варіантів досліду. Вказується розмір посівної та облікової ділянок. Наводиться факторіальна формула та загальна площа досліду.

Схему досліду необхідно подати в тексті у вигляді рисунку або таблиці. Для польових дослідів бажаним є зазначення географічних координат. Наводиться фактичний технологічний регламент вирощування культури.

Також зазначений підрозділ включає перелік показників, ознак та властивостей, які обліковувались за період проведення досліджень. Наводиться методика їх визначення з посиланням на джерела (автор методики).

Якщо робота базується на дослідженні різних сортів (гібридів) рослин форм та видів добрив, пестицидів надається їх характеристика.

РОЗДІЛ 3

Називається згідно назви кваліфікаційної роботи. У дужках зазначається (**Результати досліджень**). Структурно розділ ділиться на кілька підрозділів, що містять результати досліджень та їх обговорення. Виокремлення підрозділів виконується відповідно до завдань досліджень. Рекомендований обсяг для робіт експериментального характеру 15-20 сторінок.

У розділі розкриваються умови росту рослин, формування окремих елементів продуктивності залежно від погодних умов та факторів, що досліджувались. Так, в роботах з добривами обов'язково аналізується поживний режим ґрунту, який складається при різних варіантах удобрення і показується, як він впливає на ріст рослин; у роботах з вивченням сівозмінних факторів – забур'яненість посівів та водний режим метрового чи півтораметрового шару; в роботах з обробітком ґрунту – основні показники фізичного стану орного чи посівного шару ґрунту і забур'яненість посівів у роботах з гербіцидами – забур'яненість посівів і шкідливість бур'янів, яка може проявлятися через погіршення водно-поживного режиму, зниження фотосинтетичної активності культурних рослин, затухання мікробіологічної активності ґрунту тощо; при вивченні хімічних препаратів захисту рослин від

хвороб і шкідників – чисельність шкідливих організмів і як вона проявляється на посівах культури; в роботах з вивченням технологій вирощування культури чи порівнянням продуктивності сортів та гібридів – результати фенологічних спостережень, основні біометричні показники росту і структури врожаю; в дослідях з використанням зрошення – деталізується водний режим у кореневмісному шарі ґрунту і зміни в мікрокліматі; в дослідях, де вивчається роль лісосмуг в агроландшафті – мікроклімат, який створюється на різних відстанях від лісосмуг і як він впливає на формування врожаю; при аналізі агрохімічних даних наводяться показники по окремих сівозмінах, їх зміну в часі, розрахунок системи удобрення, балансу гумусу, прогнозований врожай, баланс поживних речовин, економічну ефективність. Більш повно перелік необхідних обліків і спостережень магістрант узгоджує зі своїм науковим керівником.

Урожайність і якість врожаю аналізуються в кінці розділу з обов'язковим посиланням на статистичні показники. Результативна частина повинна включати таблиці, вони можуть бути замінені ілюстраціями у вигляді рисунків (графіків, діаграм тощо). Наведені в результативній частині дані бажано порівнювати з результатами інших дослідників, які не згадуються в огляді літератури.

Якщо робота базується на даних сортовипробування, дослідженні різних форм та видів добрив, препаратів та ін., то приводяться не лише кінцеві результати – урожайність та якість отриманої продукції, а й показуються причини відмічених в роботі змін (підвищення чи зниження).

Для робіт орієнтованих на практичне використання результатів досліджень рекомендованим є наявність підрозділу *«Економічна оцінка...»* обсяг 2-3 сторінки. У підрозділі на основі кількох економічних показників проводиться аналіз ефективності кожного (або окремих) варіантів досліджень. Розрахунки проводяться у цінах актуальних на дату максимально наближену до захисту кваліфікаційної роботи.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ.

Висновки мають нумерацію та відповідають поставленим завданням. Висновки базуються на статистично достовірних даних представлених у відповідних розділах.

Пропозиції мають адресний характер (для *насінневих господарств, господарств зони Полісся, тощо*) та враховують сучасний стан виробництва, організаційних та економічних відносин в аграрному секторі України

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Оформлюється в алфавітному порядку з наскрізною нумерацією за прізвищами їх авторів або в порядку посилання на них в тексті, причому при останньому способі оформлення при згадуванні автора в першому розділі, а потім в четвертому, номер залишається як при першому згадуванні. В списку повинно бути не менше 35 джерел. Обов'язковою є наявність у структурі розділу семи і більше джерел надрукованих латиницею.

Список використаних джерел оформлюють згідно стандарту з бібліографічного опису ДСТУ 8302:2015 (табл. 2.1). Стаття чи книга може бути написана як одним автором, так і декількома. В даному випадку потрібно обрати з наведених прикладів той варіант, який підходить до вашого джерела. При обробці літературних та інтернет-джерел потрібно одразу записувати інформацію про них згідно вимог.

Таблиця 2.1

Приклади оформлення бібліографічного списку з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с. 2. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с. 3. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.
Два автори	1. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 2. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 3. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с.
Три автори	1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Кузнєцов М. А., Фоменко К. І., Кузнєцов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.
Чотири і більше авторів	1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с.
Без автора	1. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с. 2. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. 3. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5-6 жовт. 2017 р. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с. історії НАН України, 2016. 306 с.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Синицына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с. 3. Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с.
Автореферати дисертацій	1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с. 2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук :

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.
Дисертації	1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 2. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543.
Патенти	1. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.
Частина видання: книги	1. Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. <i>Михайло Баймуратов: право як буття вченого</i> : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493. 2. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197.
Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Кононенко Н. Методология толерантности в системе общественных отношений. <i>Формирование толерантного сознания в обществе</i> : материалы VII междунар. антитеррорист. форума (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Киев, 2011. С. 145–150. 3. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.
Частина видання: довідкового видання	1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673. 2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55. 3. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.
Частина видання: продовжуваного видання	1. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46. 2. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92. 2. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15. 3. Bletska D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.
Електронні ресурси	1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). 2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsey.org.ua/5_2017/32.pdf. 3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017). 4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років XX століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.

ДОДАТКИ є окремою структурною частиною роботи. Розділ містить табличний та ілюстративний матеріал необхідний для повноти сприйняття

проведеної наукової. Наводиться: дані за окремими напрямками або роками досліджень, результати статистичного аналізу, фотографії, копії публікацій, копії інших документів що відображають результати роботи наукової роботи автора.

Додатки оформлюють як продовження наукової праці на окремих її сторінках або у вигляді окремої частини (книги), розміщуючи їх у порядку появи посилань в тексті. Додаток повинен мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами, перша літера – велика, симетрично відносно сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток...» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад, додаток А, додаток Б і т.ін.

При оформленні додатків окремою частиною на аркуші друкують великими літерами слово «ДОДАТКИ», яке розміщується посередині листа після списку використаних джерел. На наступній сторінці наводиться додаток А і т.ін. Кожен новий додаток оформлюються на окремій сторінці.

Текст кожного додатку, за необхідності, може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатку. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатку (літеру), крапку, наприклад А.2 – другий розділ додатку А, В.3.1 – перший підрозділ третього розділу додатку В. Ілюстрації, таблиці і формули, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатку, наприклад рис. Д.1.2 – другий рисунок першого розділу додатку Д, формула (А.1) – перша формула додатку А.

Нумерація сторінок у додатках є продовженням основної частини роботи.

3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота друкується державною мовою у форматі А4 (297 x 210 мм). Шрифт “Times New Roman”, 14 пт. з інтервалом - 1,5. Поля: нижнє і верхнє – 2 см, лівє – 3 см, правє – 1 см, виключка одностороння. Абзац – 1,25 см. Рекомендований обсяг основної частини роботи складає 1,5 – 2.0 ум. дрк. арк.. Обсяг робіт аналітичного або іншого характеру може бути більшим і визначається темою та переліком поставлених завдань.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ 1», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкуються великими жирними літерами симетрично до тексту. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Кожну структурну частину починають із нової сторінки. Спочатку пишеться слово «РОЗДІЛ 1», після інтервалу з нової строчки назву розділу, наприклад «СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИРОЩУВАННЯ НАСІННОЇ КАРТОПЛІ». Оформлення назви без лапок по центру сторінки без крапки на кінці.

Підзаголовки друкуються через два інтервали після назви розділу маленькими жирними літерами (окрім першої великої) з абзацу 1,2 см. Наприклад: «**2.2. Умови проведення досліджень**», рівняння по лівому краю сторінки. З нової строчки починається текст, який вирівнюється за шириною і також починається з абзацу 1,25 пт. на початку першого речення.

Після закінчення підрозділу перед початком нового підрозділу робиться два інтервали.

Помилки в тексті, таблицях чи рисунках дозволяється виправляти підчищенням або з використанням коректору, після висихання якого наноситься на тому ж місті виправлений текст чорними чорнилами. Пошкодження, забруднення сторінок в роботі не допускається.

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, але на ньому номер сторінки не ставлять. На інших сторінках роботи номер проставляють у правому верхньому куті без крапки в кінці.

Ілюстрації та таблиці нумерують в межах розділу. Наприклад : «Таблиця 3.2» - друга таблиця третього розділу. Назва «Таблиця 3.2» розміщується з нової строчки у правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці. Текст в таблиці можна зменшувати до 12 пт., іноді в окремих випадках (при друкуванні технологічної карти вирощування с.-г. культур) до 10-9 пт.

Заголовки граф у таблицях розпочинаються з великих літер, а підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними (див. приклад оформлення таблиці). Не допускається назву таблиці розміщувати на одній сторінці, а саму таблицю – на іншій.

У заголовках всіх стовпчиків таблиць, які містять кількісні дані, повинні бути одиниці виміру. У випадку, якщо одиниці виміру у всіх графах однакові, їх виносять у назву таблиці. Таблиця не може містити незаповнених чарунок. У разі відсутності значення ставлять прочерк.

Таблиця 2.2

Середньомісячна температура повітря, відносна вологість повітря та кількість опадів метеостанції Суми у 2012 р.

Місяць	Середньомісячна температура повітря, °С	Відносна вологість повітря, %	Кількість опадів, мм
Січень	-5,7	92	35
Лютий	-4,3	90	39

Якщо таблиця велика і не вміщується на одну сторінку, її переносять на наступну (табл. 2.3). Замість назви таблиці пишуть: «Продовження табл. 2.3». Далі, щоб читачеві було зручно орієнтуватися в таблиці, можна розмістити шапку таблиці у першому рядку.

Якщо шапка таблиці громіздка, у першому рядку таблиці на новій сторінці наводять порядковий номер стовпчиків. Для цього на сторінці, де починається таблиця, під шапкою вставляють рядок із номерами стовпчиків.

Місячна сума опадів, (метеомайданчик Сумського НАУ), мм

Місяць	Роки		
	2019	2020	2021
1	2	3	4
Січень	36.7	32.4	47.5

Продовження табл. 2.3

1	2	3	4
Березень	42.4	62.7	58.5
Квітень	23.9	40.9	37.3

У таблиці можливе посилання на примітку. Посилання позначається у вигляді зірочки, наприклад 11,2*/22,4 у графі таблиці, під таблицею слід писати курсивом 12 пт. слово «Примітка.», після якого іде розшифрування посилання.

Таблиці та ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти, тощо) необхідно подавати одразу після посилання на них. Ілюстрації можуть бути як чорно-білими, так і кольоровими. Посилання в тексті на ілюстрації починають словом «Рис.». Наприклад: Рис. 2.2. (другий рисунок другого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо фотознімки надруковані на фотопапері, то вони наклеюються на стандартні аркуші.

По закінченню оформлення роботи для подальшого подання роботи після захисту в архів в торці та у правому верхньому куті роботи на теці наклеюють прізвище та ініціали автора роботи, зверху закріплюють скотчем. На розвороті теки напроти титульної сторінки зліва внизу приклеюють конверт, в який поміщають рецензію, відгук керівника, заявку.

4. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА УНІКАЛЬНІСТЬ

Згідно до Кодексу академічної доброчесності СНАУ (протокол № 6 від 26.12.2017р.) кваліфікаційна робота може бути допущеною до захисту після проходження процедури перевірки на унікальність. Процедура перевірки роботи викладена в положенні «Про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність в Сумському національному аграрному університеті» від «16 » жовтня 2019 року (розміщено на сайті університету за адресою: https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/ПОЛОЖЕННЯ_УНІКАЛЬНІСТЬ_СНАУ.pdf).

Перед перевіркою на академічний плагіат автор кваліфікаційної роботи (*в термін не пізніше 15 календарних днів перед засіданням ЕК*): готує файл кваліфікаційної роботи у форматі, прийнятному для перевірки на плагіат. Далі він подає готовий файл завершеної кваліфікаційної роботи відповідальній особі на рівні випускової кафедри.

Перевірка здійснюється в термін не більше 5 календарних днів. Результат перевірки - звіти подібності - в 2 екземплярах передаються на випускові кафедри (для Експертної ради та наукового керівника). Роботи, які мають низький рівень оригінальності тексту повертаються студентам на доопрацювання на термін не більше 2 календарних днів. Після чого відправляється на повторну перевірку, яка здійснюється в термін не більше 3 календарних днів.

Роботи, які мають неприйнятний або низький рівень оригінальності тексту за результатами повторної перевірки до захисту не допускаються.

5. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються студенти, які повністю виконали навчальний план та виконали всі етапи з підготовки й оформлення роботи. Підготовлена до захисту в ДЕК робота має всі нормативні елементи та відмітку про допуск за результатами попереднього захисту. Додатково автор роботи може додати витяг із рішення кафедри про клопотання щодо отримання диплома з відзнакою або з пропозицією до вступу в аспірантуру. Інші документи що мають бути враховані під час процедури захисту.

Захист кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні Державної екзаменаційної комісії за участю не менше половини її складу при обов'язковій присутності голови комісії та наукового керівника. У разі службової неможливості повноваження наукового керівника делегуються завідувачу або іншому члену кафедри.

Захист кваліфікаційної роботи проводиться в такому порядку:

1. Доповідь – до 10 хв.
2. Запитання членів комісії та відповіді студента.
3. Оголошення змісту рецензії, виступ керівника, обговорення роботи.
4. Заключне слово студента.

Результати захисту кваліфікаційних робіт та проектів оголошуються у день захисту, після оформлення протоколів засідання Державної екзаменаційної комісії. Оцінка дається за чотирьохбальною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно. Кращі роботи ДЕК може рекомендувати до впровадження у виробництво.

Додатки

Приклад оформлення титульної сторінки та завдання на кваліфікаційну роботу

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет агротехнологій та природокористування
Кафедра агротехнологій та ґрунтознавства**

Допущено до захисту

Завідувач кафедри (Прізвище, ініціали).

«»20... р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «МАГІСТР»**

**ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАСІННЯ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ
ЗАЛЕЖНО ВІД ПОПЕРЕДНИКА В ТОВ "ВЕСНА-АГРО"
КОНОТОПСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

за спеціальністю 201 «Агрономія»

Виконав
Підпис *Прізвище, ініціали*

Група
Назва групи

Науковий керівник
Підпис *Прізвище, ініціали*

Суми – 2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет агротехнологій та природокористування

Кафедра _____
Освітній ступінь - "Магістр"
Спеціальність – 201 "Агрономія"

“ЗАТВЕРДЖУЮ”:
Завідувач кафедри

_____.
" ____ " _____ 202_ р.

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу

ПІБ студента

1. Тема роботи " _____
_____ "

Затверджено наказом по університету від “ ____ ” _____ 202__ р. № _____

2. Термін здачі студентом закінченої роботи на кафедру _____.

3. Вихідні дані до роботи:

- місце проведення досліджень: _____

- методичне забезпечення: _____

- схеми дослідю: _____

4. Перелік завдань, які будуть виконуватися в роботі: _____

Керівник кваліфікаційної роботи _____

Завдання прийняв до виконання _____

Дата отримання завдання « ____ » _____ 202_ р.

Приклад оформлення змісту кваліфікаційної роботи

ЗМІСТ		Стор.
ВСТУП		4
РОЗДІЛ І. ВПЛИВ ПОПЕРЕДНИКІВ НА РОЗВИТОК РОСЛИН ТА НАСІННЄВУ ПРОДУКТИВНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ (Огляд літератури)		6
1.1. Вимоги пшениці озимої до вибору попередників		6
1.2. Формування врожайності насіння пшениці озимої залежно від умов вирощування		8
РОЗДІЛ 2. УМОВИ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ		10
2.1. Умови проведення досліджень		11
2.2. Схема досліду та методика проведення досліджень		13
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАСІННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОПЕРЕДНИКА		15
3.1. Вплив попередника на фенологію культури		18
3.2. Специфіка формування зерна на рослині пшениці озимої		21
3.3. Формування насіннєвої продуктивності посівів залежно від вибору попередника		23
3.4. Економічні показники ефективності насінництва пшениці озимої		27
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ		30
СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ		31
ДОДАТКИ		37

Рекомендована форма самооцінювання кваліфікаційної роботи

Критерій	Рівень			Коментар
Огляд літератури побудовано навколо основної проблеми, використано найактуальніші сучасні дослідження за темою, чітко відображено зв'язок між завданнями, поставленими в роботі, та попередніми дослідженнями	+	+	+	
Надана конкретна та точна інформація про методи та дані (кількість, температура, тривалість, послідовність, умови, розташування, розміри тощо), методи пов'язані з іншими дослідженнями.	+	+	+	
Наведено конкретні результати з поясненнями та аналізом, порівняння з результатами інших досліджень, показано чіткий зв'язок проблеми з отриманими результатами,	+	+	+	
Надано пропозиції щодо удосконалення, що підкріплено відповідними обґрунтуваннями (прогноз, модель тощо)	+	+	+	
Висновки містять зв'язок з найважливішими аспектами попередніх розділів, підсумок ключових результатів, продемонстровано зв'язок між цією роботою та наявними дослідженнями зосереджена увага на суттєвих результатах, зазначено їх можливе застосування; подано обмеження, на які слід спрямувати майбутні дослідження.	+	+	+	
Перелік посилань є повним та достатнім для вирішення завдань дослідження	+	+	+	
Робота оформлена повністю відповідно до вимог	+	+	+	
Робота не містить друкарських та граматичних помилок	+	+	+	

Пам'ятка рецензенту

РЕЦЕНЗІЯ на магістерську роботу це письмовий виклад рецензентом своїх зауважень висновків та пропозицій, які на його думку, повинні бути враховані при захисті магістерської роботи в ЕК. Рецензія має чітко й обгрунтовано відображати позицію рецензента, щодо відповідності кваліфікаційної роботи існуючим вимогам, містити пропозиції щодо оцінювання роботи.

Рекомендованою є така структура рецензії:

- Актуальність теми та її відповідність освітній програмі.
- Відповідність між назвою роботи, метою та поставленими завданнями.
- Повнота опрацювання автором результатів попередніх досліджень.
- Критичний аналіз схеми досліджу та окремих його елементів.
- Наявність логічного зв'язку між окремими розділами. Відмітити відповідність положень розділу «Умови і методика» змісту та наповненню розділу «Результати досліджень».
- Коректність та повнота використання статистичних показників під час порівняння між собою варіантів досліджу.
- Відповідність висновків поставленим завданням та цифровому матеріалу наведеному у розділах.
- Остаточний, особистий, висновок щодо відповідності кваліфікаційної роботи існуючим вимогам, пропозиція щодо конкретної оцінки та присвоєння кваліфікації.

ДЕКЛАРАЦІЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Я,, студент/ка групи Сумського національного аграрного університету зобов'язуюсь дотримуватися принципів академічної доброчесності під час виконання кваліфікаційної роботи. Я поінформований(а), що у разі порушення мною академічної доброчесності під час виконання кваліфікаційної роботи повинен/нна буду нести академічну та/або інші види відповідальності і до мене можуть бути застосовані заходи дисциплінарного характеру за порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин, в тому числі, кваліфікаційна робота може бути анульована з наступним відрахуванням із університету.

Також усвідомлюю, що до мене у майбутньому може бути застосована процедура позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації, якщо свідомо вчинене порушення академічної доброчесності не буде виявлено під час перевірки кваліфікаційної роботи на наявність текстових запозичень відповідно до встановленої в університеті процедури з використанням ліцензованих програмних продуктів.

дата підпис

Рекомендована структура та загальні вимоги до оформлення

Вступна частина	Титульний аркуш	Є першою сторінкою. Номер не ставиться
	Анотація (укр. + англ.)	Обсяг українського варіанту - одна повна сторінка. Ключові слова: 5-10 у називному відмінку. Український та англійський варіант – ідентичні.
	Зміст	
	Скорочення та умовні позначки	За наявності таких
Основна частина	Вступ	
Рекомендований обсяг 35-70 сторінок	Огляд літератури за темою дослідження	Обсяг розділу не більше 30% від основної частини.
	Умови та методика проведення досліджень	Включає 2 самостійних підрозділи
	Результати досліджень та їх обговорення	Назва розділу відповідає темі. Кількість та назви підрозділів визначаються переліком поставлених завдань
	Висновки та практичні рекомендації	Мають нумерацію та відповідають поставленим завданням.
Список літературних джерел Не менше 35 джерел із них не менше 7 латиницею. Опис згідно з ДСТУ 8302:2015		
Додатки. Позначаються літерами. Крім літер: Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.		

Робота друкується державною мовою у форматі А4. Шрифт “Times New Roman”, 14 пт. з інтервалом - 1,5. Поля: нижнє і верхнє – 2 см, ліве – 3 см, праве – 1 см, виключка одностороння. Абзац – 1,25 см. Заголовки структурних частин друкуються великими жирними літерами симетрично до тексту. Підзаголовки друкуються через два інтервали після назви розділу маленькими жирними літерами. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті. Назва «Таблиця _» розміщується з нової строчки у правому верхньому куті над заголовком таблиці. Заголовок розміщується симетрично до таблиці.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
про підготовку і захист кваліфікаційної роботи
освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 201 «Агрономія»

Суми, РВВ Сумський національний аграрний університет,
вул. Г. Кондратьєва 160.

Підписано до друку 2022 р.

Формат А5

Тираж: 20 екз.

Ум. друк. арк. 1,5